

Sayı: 16995
Tarih: 13.03.2026

41928

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların **Dışışleri Bakanı Hakan Fidan** tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İktüzüğü 'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Özgül Saki
İstanbul Milletvekili

Avrupa Parlamentosu tarafından kabul edilen Yeni Göç ve İltica Paktı, Avrupa'nın göç yönetimini yeniden düzenleyen kapsamlı bir mevzuat değişikliğini içermektedir. Söz konusu düzenlemeler; sınır prosedürlerinin genişletilmesi, sınır militarizasyonu, geri gönderme mekanizmalarının hızlandırılması, kalifiye göçmen piyasası oluşturulması, mobil güvencesiz işgücü ve göç yönetiminin Avrupa Birliği sınırlarının dışına doğru taşınması gibi uygulamaları içermektedir.

Uzun yıllardır Avrupa Birliği'nin göç politikaları, göç ve iltica sorumluluğunu üçüncü ülkelere devretmeye yönelik bir eğilim göstermektedir. Bu yaklaşım, özellikle Akdeniz ve Ege'de yaşanan yasadışı geri itmeler, silahlı müdahaleler, toplu alıkoymalar, kötü yaşam koşulları ve insani yardımın suç sayılması eğilimi ve uluslararası koruma hakkına erişimin zorlaştırılması gibi ciddi insan hakları ihlallerine ilişkin eleştirilerle birlikte tartışılmaktadır.

Türkiye halihazırda Avrupa Birliği tarafından birçok durumda "güvenli üçüncü ülke" olarak değerlendirilmektedir. Bununla birlikte Avrupa Birliği'nin yeni göç paktı kapsamında Bangladeş, Kolombiya, Mısır, Hindistan, Kosova, Fas ve Tunus gibi başka ülkeleri de güvenli üçüncü ülke olarak tanımlama ve göç yönetimini bu ülkelere doğru genişletme girişimleri gündeme gelmektedir. Avrupa Birliği'nin bu yaklaşımının, göçmenlerin haklarına erişimini zorlaştıracığı ve göçün Avrupa dışındaki ülkelere devredilmesi sonucunu doğuracağı öngörülmektedir.

Öte yandan Avrupa Sınır ve Sahil Güvenlik Ajansı Frontex'in yetkilerinin genişletilmesi ve AB sınır kontrolünün üçüncü ülkelerle işbirliği içinde yürütülmesi yönündeki politikalar da tartışma konusudur. Frontex operasyonları, özellikle geri itme vakaları ve göçmenlere yönelik hak ihlalleri iddiaları nedeniyle uluslararası kamuoyunda yoğun biçimde eleştirilmektedir.

Bu bağlamda;

1. Avrupa Parlamentosu tarafından kabul edilen Yeni Göç ve İltica Paktı'na ilişkin Bakanlığınızın değerlendirmesi nedir? Bakanlığınız söz konusu düzenlemelerin Türkiye ve bölgede yaşayan göçmenler açısından doğurabileceği sonuçlara ilişkin bir değerlendirme yapmış mıdır?

2. Avrupa Birliği'nin göç yönetimini üçüncü ülkelere doğru genişletme ve sorumluluğu Avrupa dışındaki ülkelere yükleme yönündeki politikaları hakkında Bakanlığınızın görüşü nedir?
3. Avrupa Birliği'nin Bangladeş, Kolombiya, Mısır, Hindistan, Kosova, Fas ve Tunus gibi yeni ülkeleri güvenli üçüncü ülke olarak tanımlama girişimleri hakkında değerlendirmeniz nedir?
5. Avrupa Birliği'nin yeni göç paktı kapsamında iltica başvurularının sınırda hızlandırılmış prosedürlerle sonuçlandırılması ve geri gönderme mekanizmalarının genişletilmesi gibi uygulamalarının uluslararası koruma hakkına erişim ve insan hakları bakımından yaratabileceği riskler hakkında Bakanlığınızın görüşü nedir?
6. Avrupa Birliği Sınır ve Sahil Güvenlik Ajansı Frontex ile Türkiye Cumhuriyeti arasında yürütülen işbirliğinin kapsamı nedir yahut ne olması planlanmaktadır? Türkiye'nin Frontex ile ilişkilerinin genişletilmesi ya da Frontex operasyonlarına daha doğrudan biçimde dahil olması yönünde Avrupa Birliği ile yürütülen herhangi bir görüşme veya planlama bulunmakta mıdır?
8. Avrupa Birliği'nin sınır yönetimini üçüncü ülkelerle yürütme politikaları kapsamında Türkiye'nin AB sınır kontrolünün bir parçası haline getirilmesi veya fiilen Avrupa Birliği'nin sınır polisi rolünü üstlenmesi yönünde herhangi bir girişim söz konusu mudur?
9. Son yıllarda Ege ve Akdeniz'de geri itmeler ve sınırda yaşanan hak ihlallerine ilişkin uluslararası raporlar hakkında Bakanlığınızın değerlendirmesi nedir? Türkiye bu konuda Avrupa Birliği ve ilgili ülkeler ile herhangi bir diplomatik temasta bulunmuş mudur?
10. Avrupa Parlamentosunun yeni göç politikalarının uygulanmaya başlamasıyla birlikte uluslararası koruma arayan kişilerin haklarının korunması ve iltica sistemine erişimin güvence altına alınması konusunda Türkiye Cumhuriyeti'nin uluslararası düzeyde yürüttüğü girişimler nelerdir?